

Arrest

nr. 337 393 van 9 december 2025
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat L. LAHAYE
Amazonestraat 37
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 11 juni 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 28 mei 2025 tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 14 oktober 2025 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 6 november 2025.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken N. DENIES.

Gehoord de opmerkingen van verzoekende partij en haar advocaat L. LAHAYE.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker verklaart van Palestijnse origine te zijn en te zijn geboren op (...) januari 2002.

1.2. Verzoeker dient op 29 maart 2024 een verzoek om internationale bescherming in.

1.3. Verzoeker wordt op 6 mei 2025 gehoord op het Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS).

1.4. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 28 mei 2025 een beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming. Deze beslissing, die de bestreden beslissing uitmaakt, luidt als volgt:

De bestreden beslissing luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

U bent van Palestijnse oorsprong, Arabier en moslim. U werd geboren op 16/01/2002 te Alburej. Daar woonde u tot uw vertrek uit Gaza op 27/07/2023. Uw familie had problemen met de familie B.. Jullie huis was dichtbij een uitkijkpunt van Al Jihad. Er kwam een conflict tussen personen van Al Jihad en Al Qasem en ontstond een vuurgevecht. Uw vader klaagde dit aan. De dag nadien werd hij door de politie meegenomen en opgesloten voor 15 dagen. Tijdens zijn opsluiting werd hij geslagen. Uw vader vernam na zijn vrijlating dat hij werd geslagen door een lid van de familie B.. Uw vader kloeg dit aan en werd door de familie B. in elkaar geslagen. Er werd bemiddeld en er werd gevraagd om elkaar met rust te laten. Toen uw vader naar de markt ging in Khan Younis om zijn groenten te verkopen werd zijn groentenkraam kapot gemaakt door mensen gestuurd door de familie B.. Uw vader zei dat het beter was dat u naar Europa zou vertrekken omdat er in Gaza geen kans op rechtvaardigheid was voor een kleine, weinig machtige familie zoals de uwe.

U reisde via Egypte en Turkije naar Griekenland, waar u aankwam op het eiland Kos op 27/08/2023. Jullie werden door de Griekse inlichtingendiensten ondervraagd over jullie smokkelaar. U noemde de naam van de Turkse smokkelaar. Een maand later werd u mondeling een dreigbericht van deze smokkelaar doorgegeven via andere vluchtelingen die aankwamen op Kos. U meldde dit niet aan de politie of aan de opvangverantwoordelijken omdat u geen problemen wilde met de Palestijnen die deze boodschap overbrachten. U meldde dit wel aan de persoon van de Griekse inlichtingendiensten, en die stelde u gerust maar daar bleef het bij.

U diende een asielaanvraag in Griekenland op 21/09/2023. Tijdens uw procedure verbleef u het in het opvangkamp. Daar vond een interventie plaats waarbij de politie was betrokken in één van de kamers van de vluchtelingen. U stond aan de ingang van de kamer en werd door de politie hardhandig aangepakt omdat men dacht dat u hen aan het filmen was met uw mobiele telefoon. U diende geen klacht in tegen dit politieoptreden. U werd erkend als vluchteling op 10/11/2023. U verliet Kos op 10/11/2023 en ging naar Athene.

In Athene woonde u in een huurhuis waar er iemand woonde die de familie B. kende. Terwijl u naar de winkel ging, werden uw bagage en uw gsm gestolen. U vertelde dit aan uw vader en uw vader raadde u aan om te verhuizen. Samen met een Egyptische vriend verliet u Athene en vertrok naar het eiland Potmas waar u verbleef tot een week voor uw vertrek naar België. Daarna verbleef u nog een week in Athene. U kwam aan in België op 27/03/2024 en diende er een verzoek tot internationale bescherming in op 29/03/2024.

In juni 2024 werd jullie huis gebombardeerd en leefden jullie in tenten. Uw moeder kreeg ruzie met de vrouwen van de familie B. en jullie tent werd in brand gestoken door hen. De familie B. legde jullie op terug te keren naar Al Burej. Uw vader kreeg via zijn broer de boodschap dat zijn zoon in Griekenland zou gedood worden. Bij terugkeer naar Griekenland vreest u de familie B. en vreest u de socio-economische omstandigheden.

Ter staving van uw asielrelaas legt u de volgende documenten neer: een USB-stick, een kopie van uw tijdelijke verblijfskaart, kopie Palestijnse ID kaart, kopie UNRWA-kaart, kopie Palestijns paspoort, kopie geboorteakte, kopie diploma middelbare school, kopie puntenlijst 10de graad, kopie puntenlijst: 2e, 3e, 4de, 5de, 6de, 8ste, 9de en 10de graad, uw vluchtelingenpaspoort van Griekenland (origineel) en uw ADET (origineel).

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote

kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigden van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigden gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigden van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie níét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigden van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigden [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken

d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; en Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf.

Echter, de commissaris-generaal is van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

Vooreerst dient er op gewezen dat u een status van vluchteling werd toegekend in Griekenland en dat u volgens uw verklaringen een Griekse verblijfsvergunning (ADET) verkreeg op 26/01/2024 (zie NPO, p. 12) en een vluchtelingenpaspoort op 16/11/2023 (NPO, p. 12). Volgens de gegevens in uw administratief dossier en uit de documenten die u voorlegde blijkt dat beide documenten nog geldig zijn (Zie 'Antwoorddocument Aanvraag Derde Landen', landinfo 1).

Uit achtergrondinformatie blijkt ook dat een AFM automatisch wordt toegekend bij de registratie van een asielaanvraag (zie 'Information Guide for Beneficiaries' p. 19, Landenmap). Er mag dus vanuit gegaan worden dat u over een fiscaal registratienummer beschikte ook al bent u daar volgens uw verklaringen niet van op de hoogte (NPO, p. 20). U beschikt niet over een AMKA, u verklaarde dat u niet voldoende stabiliteit had om een AMKA aan te vragen (NPO, p. 19). Er zijn echter geen redenen om aan te nemen dat u niet in staat zou zijn om deze aan te vragen bij terugkeer naar Griekenland.

U verklaarde verder dat u nadat u in Griekenland aankwam, werd bedreigd door de Turkse smokkelaar, nadat u hem identificeerde bij de Griekse inlichtingendiensten. U verklaarde dat u iemand van de Griekse inlichtingendiensten aansprak, maar dat u vertelde zich geen zorgen te maken (NPO, p. 23). Verder ondernam u geen stappen om bescherming te zoeken bij de Griekse autoriteiten hieromtrent (NPO, p. 23). De vaststelling dat u ook hiertoe geen enkel initiatief hebt ondernomen, ondermijnt op de ernst van uw relaas. Uw verklaring dat u geen verder problemen wilde met de Palestijnen die de boodschap doorgaven, volstaat niet om te verklaren waarom u geen bescherming als u zich dermate bedreigd voelde (NPO, p. 23). Bovendien blijkt verder nergens uit uw verklaringen dat u problemen heeft gekend met deze smokkelaar in de vier maand dat u op Kos verbleef (NPO, p. 22), noch in de periode nadien. Dit relativeert verder de ernst van de door u aangehaalde feiten.

Verder verklaarde dat u in het opvangkamp te Kos hardhandig werd aangepakt door de Griekse politie toen u tijdens een interventie in 1 van de kamers, uw gsm bovenhaalde. De politie dacht dat u de interventie wilde filmen. U werd geslagen, uw gsm werd gecheckt maar men vond geen foto's of video's en u werd weggestuurd (NPO, p. 17). U diende echter ook tegen dit politieoptreden geen klacht in tegen de Griekse politie, en zocht geen verdere bescherming (NPO, p. 18). Er dient te worden opgemerkt dat deze confrontatie met de politie louter een blote bewering is en bovendien plaatsvond in een zeer specifieke context voor uw erkenning als vluchteling waaruit u geen actuele vrees kan aantonen. Deze situatie kan bovendien niet worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.

Bij uw verklaring dat u in Griekenland niet veilig bent voor de familie B. dient hier te worden gewezen op de vaststelling dat u op geen enkele manier geen bescherming zocht bij de Griekse autoriteiten wat betreft uw problemen de familie B.. Gezien de ernst van de dreigementen, u verklaarde onder andere met de dood te zijn bedreigd door deze familie (NPO,p.17), is het ondanks de reservaties die u had ten aanzien van de Griekse politie, in deze context weinig aannemelijk dat u geen pogingen zou gedaan hebben om bescherming te zoeken (NPO, p. 18). Verder blijkt uit uw verklaringen dat de familie verder geen inspanningen deed om u op te sporen, ondanks de zware bedreiging. Zo werd hierboven reeds aangestipt dat u sinds u Athene verliet half november 2024 niet meer in aanraking kwam met familie en haalt u correct aan dat u zich in juni 2024 reeds in België bevond, wat vrij eenvoudig te achterhalen is, gezien u op uw publieke Facebookprofiel foto's en persoonlijke informatie deelt waaruit duidelijk blijkt dat u zich zeker sinds mei 2024 in België bevindt. Dat de familie B., die overal familieleden heeft, zelfs in België al zijn het er weinig (NPO, p. 18), hiervan niet zou op de hoogte zou zijn, doet verdere twijfels rijzen bij de geloofwaardigheid van uw asielrelaas. De vaststelling dat u vrijelijk informatie over uw whereabouts deelt, relativeert dan ook de vrees die u aanhaalt ten aanzien van de familie. Voorts dient te worden benadrukt dat nergens uit uw verklaringen blijkt dat u nog in aanraking kwam met de familie B. (NPO, p. 18) tijdens uw verblijf in Griekenland tot maart 2024. De informatie omtrent uw Facebookprofiel is toegevoegd aan uw administratief dossier (zie landinfo 2).

Uit uw verklaringen blijkt verder dat u bij aankomst in Athene voorzichtigheid aan de dag legde door zich te verstoppen voor de familie B. in de eerste dagen dat u in Athene was (NPO, p. 13). Gezien uw schrik voor represailles lijkt het vreemd dat u niet dezelfde voorzichtigheid aan de dag legde bij het zoeken naar een verblijfplaats. Het is bovendien weinig geloofwaardig dat u nadat u te weten kwam dat er een kennis van de familie B. woonde en waarvan u wist dat deze de familie telefonisch op de hoogte bracht van uw aanwezigheid daar (NPO, p. 16). Bovendien kan u niet verklaren hoe uw Egyptische huisgenoot wist dat zij van de familie B. waren (NPO, p. 16) Uw weinig logisch gedrag maakt dat er aan uw verklaarde problemen in Athene met de familie B. dan ook een geen geloof kan worden gehecht.

Ook uw verklaringen omtrent de overval door de familie B. op uw verblijfplaats waarbij uw GSM, een powerbank, twee jassen en 1 paar schoenen van u werden gestolen, roepen vragen op. Vooreerst is uw verklaring dat u werd bestolen louter een blote bewering, die u op geen enkele manier staft. U deed immers geen aangifte van de diefstal bij de Griekse politie (NPO, p. 21). Uw verklaring dat u niet naar de politie ging omdat u de taal niet sprak, omdat u geen vertrouwen had in hen omwille van wat gebeurde op Kos en omwille van het feit dat u dacht dat daarmee alles erger zou worden, volstaan niet als verklaring waarom u niet de nodige stappen zetten om de beschikbare bescherming die er is in Griekenland in te roepen (NPO, p. 16 en p. 21). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u verdere inspanningen hebt geleverd (zoals een aangifte in een ander kantoor, hulp van een NGO of advocaat inroepen voor het indienen van uw klacht, het aanschrijven van de ombudsman ...) om de bovenstaande feiten aan te klagen hetgeen in de door u geschetste context kon verwacht worden.

Bovenstaande vaststellingen omtrent de familie B. maken dat er dan ook maar weinig geloof worden gehecht aan uw vermeende problemen met de familie B. in Griekenland.

Wat betreft het vinden van werk dient opgemerkt te worden dat u na uw erkenning via een Egyptische kennis in Athene een job vond op het eiland Potmos gedurende 40 dagen. Daarna slaagde u erin, ondanks de obstakels van de taal, aan de praat te raken met een Griek die u werk aanbood bij hem thuis gedurende 7 dagen. Daarna heeft u op het eiland werk gezocht maar niet gevonden (NPO, p. 21), zonder dit echter te specificeren of te ondersteunen met bewijsstukken hetgeen redelijkerwijs kan verwacht worden indien u daadwerkelijk redelijke inspanningen deed om werk te vinden (inschrijven op websites, versturen van brieven, bezoeken aan bepaalde kantoren ...). In Athene, waar u in totaal 20 dagen verbleef, heeft u niet gewerkt (NPO, p. 22). Na het verkrijgen van uw ADET op 26 januari 2024 ondernam u geen stappen om uw AMKA aan te vragen ook al was u op de hoogte dat dit administratief noodzakelijk was voor het vinden van een job (NPO, p. 19).

Wat betreft uw verklaringen dat u psychische klachten heeft dient voorafgaand te worden aangestipt dat u geen medische attesten neerlegt om de door u verklaarde problematiek te staven. Het Commissariaat-generaal wijst er verder op dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights , gepubliceerd door

RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaeean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf).

Deze informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van toegang tot gratis gezondheidszorg, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat ("If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines **for free** from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription") UNHCR Greece, Living In Greece – Access to healthcare, beschikbaar op : <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare/>; AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Refugee.info Greece - Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA) van 29 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR - Information Guide for Beneficiaries of International Protection - beschikbaar op : https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging. De opmerking van de advocaat dat u geen dokters kon zien in het opvangcentrum is een blote bewering en sowieso blijkt nergens uit uw verklaringen dat u gedegen inspanningen gedaan heeft om medische hulp te bekomen indien u daar nood aan had/heeft.

Ten slotte wijst het Commissariaat-generaal erop dat u uit uw verklaringen blijkt dat u over de nodige zelfredzaamheid beschikt om een woonplaats te vinden, en zelfs te vertrekken uit het huis waar u problemen had met uw medebewoners. Dit getuigt van een zekere keuzevrijheid. Bovendien bleek uit uw verklaringen dat u de nodige financiële draagkracht had om in Griekenland in uw bestaan te voorzien. U gaf aan dat uw vader, uw oom en uw vriend in Athene u financieel ondersteunden om de huur en uw reis naar België te bekostigen (NPO, p. 21 en p. 22). Nergens in uw verklaringen vinden we elementen die erop wijzen dat u bij terugkeer niet zou kunnen terugvallen op uw netwerk en de ondersteuning die u had in Griekenland om de periode te overbruggen waarbij u de nodige stappen zet om uw administratieve toestand in orde te brengen, waaronder de aanvraag van een AMKA.

Bijgevolg moet worden vastgesteld dat u niet gedwongen werd om te vertrekken, maar dat dit integendeel het resultaat is van uw eigen wil en uw persoonlijke keuze.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

Wat betreft de documenten die u neerlegt: een kopie van uw tijdelijke verblijfskaart, kopie Palestijnse ID kaart, kopie UNRWA-kaart, kopie Palestijns paspoort, kopie geboorteakte, kopie diploma middelbare school, kopie puntenlijst 10de graad, kopie puntenlijst: 2e, 3e, 4de, 5de, 6de, 8ste, 9de en 10de graad, uw vluchtelingenpaspoort van Griekenland (origineel) en uw ADET (origineel) dient te worden opgemerkt dat deze louter persoonsgegevens bevat die in deze beslissing niet in twijfel worden getrokken maar verder geen elementen bevatten die uw asielmotieven ten aanzien van Griekenland staven. Wat betreft de USB-stick, die foto's bevat met betrekking tot de situatie van uw familie in Gaza dient te worden opgemerkt dat deze geen uitstaans hebben met de asielmotieven die u heeft ten aanzien van Griekenland en als zodanig bovenstaande asielmotieven niet kunnen ombuigen.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u over een status beschikt in Griekenland en dat dus niet mag teruggeleid worden naar uw land van herkomst.”

2. Het verzoekschrift

Verzoeker voert in een enig middel een schending aan van de artikelen 48/3 tot en met 48/7 en van artikel 57/6 van de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) en van *“het beginsel van behoorlijk bestuur (EU-recht en Belgisch administratief recht), waaronder de zorgvuldigheidsplicht”*. Tevens betoogt hij dat er sprake is van een appreciatiefout.

Verzoeker verschaft vooreerst een theoretische uiteenzetting van de geschonden geachte bepalingen en beginselen. Vervolgens past hij dit toe *in casu*.

Verzoeker gaat in op de reële risico's van schending van de grondrechten in geval van een terugkeer naar Griekenland. Hij stelt dat geen rekening wordt gehouden met de algemene situatie van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland en gaat in op landeninformatie in verband met moeilijkheden rond werk, taallessen, huisvesting, medische zorgen en overheidsbescherming.

Vervolgens gaat verzoeker in op zijn individuele situatie, waarbij hij benadrukt mishandelingen te hebben ondergaan door de Griekse politie, bedreigingen te hebben ontvangen van de Turkse smokkelaar en de familie B. Hij wijst op zijn problemen bij het zoeken van werk, huisvesting, sociale hulp of adequate medische zorg. Verzoeker gaat in op het belang van de nodige documenten.

Verzoeker gaat in op zijn kwetsbaarheid en de onbetwiste mishandeling in het verleden in Griekenland. Hij verschaft een samenvatting van de motieven in de bestreden beslissing dienaangaande en stelt dat de commissaris-generaal niet betwist dat hij afkomstig is uit Gaza; dat hij slachtoffer werd van politiegeweld; dat hij op straat moest leven en dat hij geen psychologische zorg kreeg hoewel hij dit vroeg. Hij stelt dat de commissaris-generaal onvoldoende rekening heeft gehouden met zijn kwetsbaar profiel. Verzoeker gaat in op zijn vrees ten aanzien van de smokkelaar en de familie B. Verzoeker bespreekt landeninformatie omtrent de problemen rond huisvesting, toegang tot de arbeidsmarkt, toegang tot sociale hulp, toegang tot gezondheidszorg en effectieve rechtsmiddelen.

Verzoeker concludeert dat: *“Aangezien verzoeker de rechten die hij ontleent aan zijn “internationale beschermingsstatus” in Griekenland niet daadwerkelijk kan genieten en hij vreest dat zijn meest fundamentele rechten daar zullen worden geschonden, zonder enige mogelijkheid tot daadwerkelijke bescherming, moet zijn asielaanvraag worden onderzocht in het licht van de vrees waarmee hij in Gaza wordt geconfronteerd en moet hij in België als vluchteling worden erkend en de vluchtelingenstatus krijgen.”*

3. Aanvullende nota's

3.1. De commissaris-generaal maakt op 5 november 2025, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over waarin hij verwijst naar volgende rapporten en er de weblinks van vermeldt:

- *“Country Report: Greece. Update 2023”* van AIDA/ECRE van 24 juni 2024;
- *“Country Report: Greece. Update 2024”* van AIDA/ECRE van september 2025;
- *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”* van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken van september 2024;
- *“Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2024;
- *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA van april 2025;
- *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”* van de Europese Commissie van 4 april 2025;
- *“COI FOCUS GRECE Aide aux migrants”* van Cedoda van 25 juli 2025;
- *“COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”* van 17 september 2025;
- *“Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht”*, beschikbaar op (...) en *“Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht”*, van 16 april 2025, beschikbaar op (...);
- *“Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel”* van 2 september 2024, beschikbaar op (...);
- *“Bundesverfassungsgericht, beslissing”* van 1 april 2025, beschikbaar op (...).

3.2. Verzoeker maakt op 4 november 2025, evenals op 6 november 2025 ter terechtzitting, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota over, waar hij ingaat op de algemene situatie van Griekenland en Gaza. Verzoeker voegt bij zijn aanvullende nota van 4 november 2025 een kopie van een beschikking van de arbeidsrechtbank van Brussel van 9 oktober 2025; een vertaling van de Griekse AMKA-wetgeving en een bewijs van afspraak bij een psycholoog van augustus 2025.

4. Over de gegrondheid van het beroep

4.1. Voorafgaand

4.1.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc* onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van dezelfde wet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen een verzoeker om internationale bescherming al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

4.1.2. Het wettelijke kader omtrent de ‘beoordeling van de feiten en omstandigheden’ wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012,

C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoekers. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

4.2. De beoordeling

4.2.1. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de Procedurerichtlijn.

4.2.2. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 10 oktober 2026 (zie AD, stukken cgvs, “documenten”). Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” d.d. september 2024, p. 13; “*Country Report: Greece. Update 2023*”, p. 243) en met het gegeven dat uit de stukken blijkt dat verzoeker op 11 oktober 2023 de vluchtelingenstatus werd toegekend.

Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. De Raad verwijst hierbij naar het vigerende *EU-acquis*, meer bepaald de Kwalificatierichtlijn, waaruit blijkt dat de verleende beschermingsstatus onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Kwalificatierichtlijn). De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(sstatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° berust bij de commissaris-generaal, doch eens hieraan is voldaan, komt het aan de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan de commissaris-generaal toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland. Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

4.2.3. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

De Raad stipt hierbij verder aan dat, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig zijn in de betrokken gastlidstaat, er evenmin kan worden uitgesloten dat de terugkeer van een statushouder met een ernstige mentale of lichamelijke aandoening voor deze statushouder op zich reeds een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden en aldus moet worden onderzocht (zie naar analogie HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16).

4.2.4. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

4.2.5. Wat betreft de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland.

4.2.5.1. In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder.

In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (“*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie

terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform Taxisnet (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

4.2.5.2. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

4.2.5.3. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

4.2.5.4. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p.236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd.

Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is

doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

(*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267)

4.2.5.5. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, pasfoto's) voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

4.2.5.6. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *“the European way of life”*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de factsheet van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie voor Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria: (i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asiendienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresía Apaschólisis*, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland (*“COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven (*“COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior”*, 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten

aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 32).

4.2.5.7. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldige AFM en een geldige AMKA. In het RSA/PRO ASYL-rapport wordt tevens gesteld dat een actieve AMKA nodig is. Om deze reden stelt RSA/PRO dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). De Raad wijst er hierbij op dat een certificaat van aanwerving van een werkgever, d.i. in wezen een werkbelofte, op zich volstaat om een AMKA te activeren en om vervolgens met deze actieve AMKA de toegang tot de arbeidsmarkt, met alle rechten en plichten, te verkrijgen.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de integratie van statushouders in de Griekse arbeidsmarkt trachten te bevorderen en te faciliteren, zoals banenbeurzen, taalcursussen, het geven van advies of bijstand bij het vinden van werk, enz. (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

4.2.5.8. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie

vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. Meer dan twee jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie heeft Griekenland nog steeds geen stappen ondernomen om aan de EU-normen te voldoen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25-27; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. 'cash assistance'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; *"Country Report: Greece. Update 2025"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

4.2.5.9. Gezondheidszorg

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, hebben statushouders gratis toegang tot gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen. Ondanks dit wettelijk kader, wordt de toegang tot de gezondheidszorg in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg, is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. Bovendien hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gezondheidszorg in Griekenland (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35).

Statushouders met een actieve AMKA maar zonder ziektekostenverzekering hebben sinds maart 2022 niet langer toegang tot privé-dokters. Deze statushouders kunnen enkel een beroep doen op dokters uit openbare ziekenhuizen of gezondheidscentra voor het voorschrijven van medicatie, therapeutische operaties en diagnostische onderzoeken.

De AMKA-verordening zorgt er verder voor dat statushouders die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en geen actieve AMKA bezitten, automatisch niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: *"If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription"* (UNHCR Greece, *"Living In Greece – Access to healthcare"*, beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor

een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgseenheden of -centra (UNHCR, *"Information Guide for Beneficiaries of International Protection"*, beschikbaar op: https://migrant-integration.ec.europa.eu/system/files/2023-10/Information%20Guide%20for%20Beneficiaries%20of%20International%20Protection_Eng.pdf; Refugee.info Greece, *"Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)"*; UNHCR, *"Living in Greece – Access to Healthcare"*).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, onder andere psychologische begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 50).

De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkdiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 49-51; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

4.2.5.10. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de vernieuwing van hun verblijfsvergunning (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten

laatste plaats vindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “Alkyoni II”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiel dienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiel dienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239*). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precare situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een “certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus” of een “certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming” verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; “Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238*). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving.

Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland *in principe* via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

4.2.5.11. Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (geviséerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precarie omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

4.2.5.12. De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in

Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

4.2.5.13. De meest recente landeninformatie, die vermeld worden in de aanvullende nota van de commissaris-generaal en verzoeker, ligt in dezelfde lijn als de hierboven vermelde informatie, werd bij de beoordeling betrokken en doorprikt derhalve bovenstaande analyse niet. De Raad benadrukt dat in de beschikbare landeninformatie verwezen wordt naar een breed scala aan bronnen, waaronder internationale organisaties zoals UNHCR, verschillende ngo's die actief zijn in Griekenland en onafhankelijke waarnemingen gebaseerd op eigen casussen en veldonderzoek. Er is derhalve sprake van een breed bronnengebruik hetgeen maakt dat de beschikbare landeninformatie niet louter steunt op officiële overheidsgegevens, maar eerder een gedifferentieerd beeld schetst van de situatie van statushouders in Griekenland. Het betoog van verzoeker, wiens aanvullende nota doorspekt is met dezelfde landeninformatie, doet hierover niet anders denken. Minstens toont verzoeker niet aan dat hij beschikt over relevante informatie die het bovenstaande beeld dat naar voren komt uit de beschikbare bronnen doorprikt. In de analyse van de voorgelegde landeninformatie wordt ook rekening gehouden met de nuances die RSA aanbrengt aan de informatie de Griekse overheden doorgeven aan de Europese instanties.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

4.2.5.14. In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

4.2.5.15. Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen. In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

Een individuele beoordeling blijft dus aan de orde.

4.2.6. Wat betreft de persoonlijke situatie van verzoekende partij als Grieks statushouder.

4.2.6.1. De vraag die thans rijst is of verzoeker omwille van zijn persoonlijke situatie bij terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling.

4.2.6.2. Aangaande verzoekers individuele omstandigheden, wordt in de bestreden beslissing als volgt gesteld: *“Uit achtergrondinformatie blijkt ook dat een AFM automatisch wordt toegekend bij de registratie van een asielaanvraag (zie ‘Information Guide for Beneficiaries’ p. 19, Landenmap). Er mag dus vanuit gegaan worden dat u over een fiscaal registratienummer beschikte ook al bent u daar volgens uw verklaringen niet van op de hoogte (NPO, p. 20). U beschikt niet over een AMKA, u verklaarde dat u niet voldoende stabiliteit had om een AMKA aan te vragen (NPO, p. 19). Er zijn echter geen redenen om aan te nemen dat u niet in staat zou zijn om deze aan te vragen bij terugkeer naar Griekenland.*

U verklaarde verder dat u nadat u in Griekenland aankwam, werd bedreigd door de Turkse smokkelaar, nadat u hem identificeerde bij de Griekse inlichtingendiensten. U verklaarde dat u iemand van de Griekse inlichtingendiensten aansprak, maar dat u vertelde zich geen zorgen te maken (NPO, p. 23). Verder ondernam u geen stappen om bescherming te zoeken bij de Griekse autoriteiten hieromtrent (NPO, p. 23). De vaststelling dat u ook hiertoe geen enkel initiatief hebt ondernomen, ondermijnt op de ernst van uw relaas. Uw verklaring dat u geen verder problemen wilde met de Palestijnen die de boodschap doorgaven, volstaat niet om te verklaren waarom u geen bescherming als u zich dermate bedreigd voelde (NPO, p. 23). Bovendien blijkt verder nergens uit uw verklaringen dat u problemen heeft gekend met deze smokkelaar in de vier maand dat u op Kos verbleef (NPO, p. 22), noch in de periode nadien. Dit relativeert verder de ernst van de door u aangehaalde feiten.

Verder verklaarde dat u in het opvangkamp te Kos hardhandig werd aangepakt door de Griekse politie toen u tijdens een interventie in 1 van de kamers, uw gsm bovenhaalde. De politie dacht dat u de interventie wilde filmen. U werd geslagen, uw gsm werd gecheckt maar men vond geen foto's of video's en u werd weggestuurd (NPO, p. 17). U diende echter ook tegen dit politieoptreden geen klacht in tegen de Griekse politie, en zocht geen verdere bescherming (NPO, p. 18). Er dient te worden opgemerkt dat deze confrontatie met de politie louter een blote bewering is en bovendien plaatsvond in een zeer specifieke context voor uw erkenning als vluchteling waaruit u geen actuele vrees kan aantonen. Deze situatie kan bovendien niet worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.

Bij uw verklaring dat u in Griekenland niet veilig bent voor de familie B. dient hier te worden gewezen op de vaststelling dat u op geen enkele manier geen bescherming zocht bij de Griekse autoriteiten wat betreft uw problemen de familie B.. Gezien de ernst van de dreigementen, u verklaarde onder andere met de dood te zijn bedreigd door deze familie (NPO, p. 17), is het ondanks de reservaties die u had ten aanzien van de Griekse politie, in deze context weinig aannemelijk dat u geen pogingen zou gedaan hebben om bescherming te zoeken (NPO, p. 18). Verder blijkt uit uw verklaringen dat de familie verder geen inspanningen deed om u op te sporen, ondanks de zware bedreiging. Zo werd hierboven reeds aangestipt dat u sinds u Athene verliet half november 2024 niet meer in aanraking kwam met familie en haalt u correct aan dat u zich in juni 2024 reeds in België bevond, wat vrij eenvoudig te achterhalen is, gezien u op uw publieke Facebookprofiel foto's en persoonlijke informatie deelt waaruit duidelijk blijkt dat u zich zeker sinds mei 2024 in België bevindt. Dat de familie B., die overal familieleden heeft, zelfs in België al zijn het er weinig (NPO, p. 18), hiervan niet zou op de hoogte zou zijn, doet verdere twijfels rijzen bij de geloofwaardigheid van uw asielrelaas. De vaststelling dat u vrijelijk informatie over uw whereabouts deelt, relativeert dan ook de vrees die u aanhaalt ten aanzien van de familie. Voorts dient te worden benadrukt dat nergens uit uw verklaringen blijkt dat u nog in aanraking kwam met de familie B. (NPO, p. 18) tijdens uw verblijf in Griekenland tot maart 2024. De informatie omtrent uw Facebookprofiel is toegevoegd aan uw administratief dossier (zie landinfo 2).

Uit uw verklaringen blijkt verder dat u bij aankomst in Athene voorzichtigheid aan de dag legde door zich te verstoppen voor de familie B. in de eerste dagen dat u in Athene was (NPO, p. 13). Gezien uw schrik voor represailles lijkt het vreemd dat u niet dezelfde voorzichtigheid aan de dag legde bij het zoeken naar een verblijfplaats. Het is bovendien weinig geloofwaardig dat u nadat u te weten kwam dat er een kennis van de familie B. woonde en waarvan u wist dat deze de familie telefonisch op de hoogte bracht van uw aanwezigheid daar (NPO, p. 16). Bovendien kan u niet verklaren hoe uw Egyptische huisgenoot wist dat zij van de familie B. waren (NPO, p. 16) Uw weinig logisch gedrag maakt dat er aan uw verklaarde problemen in Athene met de familie B. dan ook een geen geloof kan worden gehecht.

Ook uw verklaringen omtrent de overval door de familie B. op uw verblijfplaats waarbij uw GSM, een powerbank, twee jassen en 1 paar schoenen van u werden gestolen, roepen vragen op. Vooreerst is uw verklaring dat u werd bestolen louter een blote bewering, die u op geen enkele manier staft. U deed immers geen aangifte van de diefstal bij de Griekse politie (NPO, p. 21). Uw verklaring dat u niet naar de politie ging omdat u de taal niet sprak, omdat u geen vertrouwen had in hen omwille van wat gebeurde op Kos en omwille van het feit dat u dacht dat daarmee alles erger zou worden, volstaan niet als verklaring waarom u niet de nodige stappen zetten om de beschikbare bescherming die er is in Griekenland in te roepen (NPO, p. 16 en p. 21). Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u verdere inspanningen hebt geleverd (zoals een aangifte in een ander kantoor, hulp van een NGO of advocaat inroepen voor het indienen van uw klacht, het aanschrijven van de ombudsman ...) om de bovenstaande feiten aan te klagen hetgeen in de door u geschetste context kon verwacht worden.

Bovenstaande vaststellingen omtrent de familie B. maken dat er dan ook maar weinig geloof worden gehecht aan uw vermeende problemen met de familie B. in Griekenland.

Wat betreft het vinden van werk dient opgemerkt te worden dat u na uw erkenning via een Egyptische kennis in Athene een job vond op het eiland Potmos gedurende 40 dagen. Daarna slaagde u erin, ondanks de obstakels van de taal, aan de praat te raken met een Griek die u werk aanbood bij hem thuis gedurende 7 dagen. Daarna heeft u op het eiland werk gezocht maar niet gevonden (NPO, p. 21), zonder dit echter te specificeren of te ondersteunen met bewijsstukken hetgeen redelijkerwijs kan verwacht worden indien u daadwerkelijk redelijke inspanningen deed om werk te vinden (inschrijven op websites, versturen van brieven, bezoeken aan bepaalde kantoren ...). In Athene, waar u in totaal 20 dagen verbleef, heeft u niet gewerkt (NPO, p. 22). Na het verkrijgen van uw ADET op 26 januari 2024 ondernam u geen stappen om uw

AMKA aan te vragen ook al was u op de hoogte dat dit administratief noodzakelijk was voor het vinden van een job (NPO, p. 19).

Wat betreft uw verklaringen dat u psychische klachten heeft dient voorafgaand te worden aangestipt dat u geen medische attesten neerlegt om de door u verklaarde problematiek te staven. Het Commissariaat-generaal wijst er verder op dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures (...).

Deze informatie toont aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van toegang tot gratis gezondheidszorg, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat (...). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (...).

Bijgevolg, en gelet op het feit dat u zich niet beroept op een bijzondere kwetsbaarheid die een zware, complexe en regelmatige behandeling zou vereisen, is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat u niet hebt aangetoond dat u, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging. De opmerking van de advocaat dat u geen dokters kon zien in het opvangcentrum is een blote bewering en sowieso blijkt nergens uit uw verklaringen dat u gedegen inspanningen gedaan heeft om medische hulp te bekomen indien u daar nood aan had/heeft.

Ten slotte wijst het Commissariaat-generaal erop dat u uit uw verklaringen blijkt dat u over de nodige zelfredzaamheid beschikt om een woonplaats te vinden, en zelfs te vertrekken uit het huis waar u problemen had met uw medebewoners. Dit getuigt van een zekere keuzevrijheid. Bovendien bleek uit uw verklaringen dat u de nodige financiële draagkracht had om in Griekenland in uw bestaan te voorzien. U gaf aan dat uw vader, uw oom en uw vriend in Athene u financieel ondersteunden om de huur en uw reis naar België te bekostigen (NPO, p. 21 en p. 22). Nergens in uw verklaringen vinden we elementen die erop wijzen dat u bij terugkeer niet zou kunnen terugvallen op uw netwerk en de ondersteuning die u had in Griekenland om de periode te overbruggen waarbij u de nodige stappen zet om uw administratieve toestand in orde te brengen, waaronder de aanvraag van een AMKA.

Bijgevolg moet worden vastgesteld dat u niet gedwongen werd om te vertrekken, maar dat dit integendeel het resultaat is van uw eigen wil en uw persoonlijke keuze."

Uit het bovenstaande blijkt dat de commissaris-generaal in de bestreden beslissing wel degelijk omstandig heeft gemotiveerd waarom verzoekers voorzienbare levensomstandigheden in Griekenland niet beantwoorden aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid, die dient te worden bereikt opdat van een ernstig risico op onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest sprake zou zijn. Op grond van deze pertinente motieven dient te worden besloten dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat in zijn hoofde sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen de rechten verbonden aan zijn status in Griekenland uit te oefenen. Verzoeker volhardt in zijn ervaringen in Griekenland en bekritiseert verweerders appreciatie en terechte gevolgtrekkingen, doch brengt hiermee en met zijn verwijzingen naar algemene informatie waarmee reeds rekening is gehouden en die ook de Raad in zijn analyse heeft betrokken (zie *supra*) geenszins valabele elementen bij die voorgaande overwegingen met betrekking tot zijn concrete situatie kunnen weerleggen.

4.2.6.3. De Raad stelt vast dat *in casu* geen stukken voorliggen die toelaten op objectieve wijze een actuele bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker vast te stellen, die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. De Raad stelt vast dat verzoeker thans bij zijn aanvullende nota een "*requistitorium cat. A2 – Adviesaanvraag*" dd. 26 augustus 2025 voorlegt. Voor zover hier reeds uit zou moeten blijken dat verzoeker actueel psychologisch wordt begeleid, wijst de Raad er alleszins op dat uit het voorgelegde stuk niet kan blijken dat de niet-nader gespecificeerde psychologische problemen belangrijke negatieve gevolgen hebben op het vlak van zijn zelfredzaamheid en autonomie en dat zijn medische toestand de toegang tot gezondheidszorg, huisvesting en tewerkstelling in Griekenland onredelijk moeilijk of zelfs onmogelijk maakt(e). Nergens in de voorliggende stukken wordt *in concreto* uiteengezet in welke mate zijn actuele gezondheidstoestand hem belet om zijn rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van deze eventuele psychologische problemen zou zijn op zijn mogelijkheden om zijn rechten in Griekenland uit te oefenen. Waar verzoeker in dit verband nog verwijst naar zijn herkomst uit Gaza, stipt de Raad aan dat – hoewel er niet wordt betwist dat de situatie in Gaza een psychologische impact kan hebben op verzoeker – gelet op het voorgaande niet kan blijken dat verzoeker persoonlijk dermate zware psychische problemen ondervindt dat deze zijn zelfstandig functioneren negatief beïnvloeden. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen

bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Alleszins toont verzoeker ook niet aan dat hij als statushouder in Griekenland geen toegang zal hebben tot medische opvolging en ondersteuning, indien dit alsnog nodig zou zijn. Wat betreft de toegang tot gezondheidszorg, toont verzoeker verder niet aan dat de mogelijkheden of beperkingen om in dit verband zijn rechten als statushouder uit te oefenen anders zijn dan de mogelijkheden of beperkingen waarmee ook Griekse onderdanen kunnen worden geconfronteerd. Waar verzoeker verklaart dat hij geen AMKA heeft en in zijn verzoekschrift en aanvullende nota de moeilijkheden weergeeft om een actieve AMKA te bekomen zonder bewijs van verblijf en tewerkstelling, wijst de Raad er vooreerst op dat verzoeker niet aantoont dat het voor hem niet mogelijk zou zijn om te werken en huisvesting te zoeken in afwachting van het bekomen/activeren van een AMKA. Verder wijst de Raad erop dat uit de informatie waaraan in de bestreden beslissing wordt gerefereerd, blijkt dat verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland en in afwachting van het verkrijgen van zijn AMKA, wanneer hij daartoe de nodige stappen zet, alleszins niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgenheden of -centra (zie verwijzing landeninformatie in de bestreden beslissing). NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p.50). Het komt verzoeker toe, in navolging van de relevante rechtspraak van het Hof van Justitie, om *in concreto* aan te tonen dat hij zijn rechten en voordelen niet zou kunnen laten gelden in Griekenland en hij, zoals *in casu* aangevoerd, als statushouder geen toegang heeft tot medische zorg. Verzoeker slaagt hier echter niet in.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden vastgesteld die het hem dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig zijn rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico is dat hij zou terechtkomen in leefomstandigheden die in strijd zijn met zijn grondrechten. Aldus brengt verzoeker wat betreft zijn persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die hem zou verhinderen om zijn rechten te doen gelden, verbonden aan zijn status toegekend in Griekenland, of waardoor hij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

4.2.6.4. De Raad stipt aan dat verzoeker een drieëntwintigjarige man is, wiens ADET op heden nog steeds geldig is, met name tot 10 oktober 2026. De commissaris-generaal wijst er in zijn beslissing verder op dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, zoals verzoeker *in casu*, automatisch een AFM krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Dit vindt steun in de landeninformatie, zoals deze zich in het rechtsplegingsdossier bevindt, met name in het RSA-rapport van maart 2025 (p. 20) en het *"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024 (p. 19-20). De Raad benadrukt hierbij dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, september 2024, p. 19). Uit objectieve informatie blijkt dat deze AFM geldig blijft zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is. Als de ADET verloopt, wordt het AFM gedeactiveerd totdat de ADET wordt verlengd (RSA-rapport, maart 2025, p. 21: *"the AFM is automatically deactivated upon the expiry of the residence permit and cannot be used until the ADET is renewed"*). Het is de geldigheid van de verblijfsvergunning die belangrijk is, niet het al dan niet kwijt zijn van de gedrukte verblijfsvergunning. Aangezien verzoekers verblijfsvergunning niet verloopt voor 10 oktober 2026, is zijn AFM dus ook geldig tot die datum. Verzoeker heeft derhalve wel degelijk automatisch een AFM gekregen en hoeft, in tegenstelling tot zij die voor 31 december 2020 geen AFM hebben bekomen, geen adresbewijs te voorzien om een AFM te bekomen. Waar verzoeker wijst op de activatie van de AFM bij de toekomstige taxatiedienst, wijst de Raad erop dat verzoekers ADET nog steeds geldig is, zodat het voor verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland derhalve nog steeds mogelijk om een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY), om zijn persoonlijke gegevens te actualiseren. Personen die automatisch een AFM kregen bij de indiening van het verzoek om internationale bescherming, *quod in casu*, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet codes moeten online gebeuren via het AADE platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet codes te ontvangen. In de mate verzoeker aanklaagt dat de te doorlopen procedures om onder meer een duplicaat te verkrijgen en om

voormelde TAXISnet codes aan te maken, niet gesteld zijn in een taal die door hem gesproken wordt, bemerkt de Raad dat dit op zich geen belemmering vormt om de procedure te doorlopen. Van verzoeker, die in Griekenland internationale bescherming heeft verkregen, mag verwacht worden dat hij, indien nodig, hulp inschakelt om administratieve stappen te begrijpen en correct te doorlopen. Verzoeker kan daarbij gebruikmaken van een vertaalapp, een tolk of een boekhouder zoals ook wordt aangeraden in de “*Information Guide for Beneficiaries of International Protection*” (zie voetnoot 81 in het “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” van september 2024). Deze vormen van ondersteuning zijn vlot toegankelijk en bieden voldoende hulp om de nodige procedures te volgen, zelfs als die niet in zijn eigen taal beschikbaar zijn. Uit verzoekers verklaringen blijkt dat hij reeds eerder gebruik maakte van een translate app op zijn gsm om contact te leggen met een Griekssprekende man (zie notities persoonlijk onderhoud, NPO, p. 22). Waar verzoeker aangeeft dat hij niet in het bezit is van een AMKA, kan hij niet voorbijgaan aan de vaststelling dat hij zelf nooit voldoende stappen heeft gezet om een AMKA te verkrijgen. Verder herhaalt de Raad dat de beschikbare landeninformatie niet wijst op bijzondere problemen, indien verzoeker in geval van terugkeer naar Griekenland de procedure om een AMKA te verkrijgen nog dient te voltooien. Verzoeker toont niet aan dat hij dit bij terugkeer naar Griekenland niet in orde zou kunnen brengen (zie *supra*). Hij kan in zijn verzoekschrift niet dienstig verwijzen naar de algemene informatie betreffende de moeilijkheden bij het hernieuwen en verlengen van Griekse verblijfsdocumenten of het verkrijgen ervan bij een terugkeer naar Griekenland aangezien zijn verblijfsvergunning nog geldig is.

4.2.6.5. De Raad stipt verder aan dat het niet onredelijk is om van verzoeker, die in Griekenland de vluchtelingenstatus werd toegekend en wiens verblijfsvergunning nog geldig is, te verwachten dat hij inspanningen levert om zijn levensomstandigheden aldaar te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Uit de verklaringen en het gedrag van verzoeker, die slechts een korte periode in Griekenland verbleef, blijkt niet dat hij doorgedreven pogingen heeft ondernomen om werk en onderdak te zoeken of om de taal te leren, waarbij kan geconcludeerd worden dat verzoeker nooit de oprechte intentie had om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er zijn rechten te doen gelden. Verzoeker verliet Griekenland reeds ongeveer vier maanden na de toekenning van de vluchtelingenstatus. Er wordt in dit verband ten slotte nog op gewezen dat het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming in samenhang moet worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoeker, die er internationale bescherming heeft verkregen, om in Griekenland de nodige procedures te doorlopen en geduld uit te oefenen vooraleer hij daaromtrent conclusies trekt. Het komt hem in dit verband toe om de middelen die het recht en zijn status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen hij evenwel niet aantoonde. Hij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput. Hij laat ook na om concreet aan te tonen dat hij veelvuldige en ernstige pogingen zou hebben ondernomen om zich te informeren en contact op te nemen met organisaties die hem zouden kunnen helpen bij het uitoefenen van de rechten en voordelen die aan zijn internationale beschermingsstatus verbonden zijn. Aangezien geen oprechte intentie kan blijken om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland, is het voor verzoeker onmogelijk om conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland en slaagt hij er op geen enkele manier in om aan te tonen dat zijn rechten als statushouder er niet werden geëerbiedigd.

4.2.6.6. In dit verband dient er nog op te worden gewezen dat verzoeker zelfredzaam blijkt en beschikt over een netwerk. Zoals in de bestreden beslissing terecht wordt aangegeven heeft verzoeker in Potmos werk gevonden; vond hij onderdak, eerst in een gedeeld huis in Athene en vervolgens in Potmos, eerst bij een Egyptenaar en vervolgens bij een Pakistaan (zie NPO, p. 21-22). Verzoeker kreeg verder financiële steun van een oom en van een vriend, die nog steeds in Athene woont en waarmee verzoeker nog steeds contact onderhoudt (zie NPO, p. 14). Verzoeker toont niet aan dat hij niet in staat zou zijn om desgevallend, in afwachting van het opbouwen van een duurzaam leven in Griekenland, opnieuw beroep te kunnen doen op zijn (sociaal) netwerk om hem te ondersteunen, dan wel opnieuw in contact te komen met de mensen die hij eerder in Griekenland leerde kennen en die hem hielpen met onderdak. Gelet op de voorgaande vaststellingen kan worden aangenomen dat verzoeker, die over de nodige zelfredzaamheid beschikt, mits het leveren van afdoende inspanningen, bij terugkeer in Griekenland in staat zal zijn een inkomen te verwerven en een netwerk uit te bouwen die toelaten om op duurzame wijze een leven op te bouwen in Griekenland. Hij maakt geenszins aannemelijk dat hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie van verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen.

4.2.6.7. Verder dienen bij de beoordeling van de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland betreffende de toegang tot werkgelegenheid, onderwijs, sociale bijstand, gezondheidszorg, huisvesting of integratie, in beginsel de omstandigheden van de Griekse onderdanen als maatstaf of standaard in ogenschouw te worden genomen, en niet de standaarden die desgevallend van toepassing zijn in andere lidstaten van de EU. Net zoals niet iedere EU-onderdaan op gelijke wijze aanspraak kan maken op dergelijke voorzieningen, geldt dit immers eveneens voor vreemdelingen die internationale bescherming werd verleend binnen de EU. De vaststelling dat er tussen EU-lidstaten verschillen bestaan in

de mate waarin aan personen met internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen doen gelden, impliceert bijgevolg geenszins zonder meer een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Dit dient daarentegen op concrete wijze te worden aangetoond, rekening houdend met het gegeven dat óók de socio-economische moeilijkheden of perspectieven van de Griekse onderdanen problematisch en complex kunnen zijn op het vlak van bijvoorbeeld gezondheidszorg of tewerkstelling. De Raad wijst erop dat verzoeker internationale bescherming heeft verkregen in Griekenland dat als EU-lidstaat is gebonden aan het EU-acquis dat voorziet in (minimum)normen inzake rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun beschermingsstatus en waarvan verzoeker gebruik kan maken. Zoals reeds vastgesteld, toont verzoeker niet aan dat hij ernstige pogingen ondernomen heeft om zijn rechten als begunstigden van internationale bescherming in Griekenland te doen gelden.

4.2.6.8. Verzoekers algemeen betoog doet geen afbreuk aan het voorgaande. Verzoeker toont niet *in concreto* aan en maakt niet aannemelijk dat hij in Griekenland, dit mogelijks met de hulp van de Griekse autoriteiten of hulporganisaties, zijn rechten niet zou kunnen afdwingen aan de hand van de mogelijkheden die de vigerende Griekse wetgeving en de Europese regelgeving hem daartoe bieden. Het louter volharden dat hij wel degelijk voldoende stappen heeft ondernomen om tegemoet te komen aan zijn basisbehoeften en zijn verklaringen in dit verband te herhalen, volstaat niet. Een algemene verwijzing naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat – gelet op voorgaande concrete overwegingen – niet om zonder meer aan te tonen dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient *in concreto* te worden aangetoond, waartoe verzoeker aldus in gebreke blijft. Verzoeker toont niet aan dat, ook al kan worden aangenomen dat zijn situatie door onzekerheid of een verslechtering van zijn levensomstandigheden gekenmerkt wordt, hij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91). Hij toont niet aan dat hij bij een terugkeer naar Griekenland persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

4.2.6.9. Het loutere feit dat er in Griekenland sprake is van racisme en discriminatie, hoe betreurenswaardig ook, is op zich niet voldoende om een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer naar Griekenland aannemelijk te maken. Vreemdelingen kunnen in Griekenland, net als in andere lidstaten, geconfronteerd worden met discriminatie, racisme of xenofobie maar dit leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verplichtingen ten aanzien van de verzoekende partij niet zullen nakomen of dat dit invloed heeft op de werking van de officiële instanties en de rechtscolleges in Griekenland. Bovendien houdt dit evenmin in dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen niet nakomen en dat zij niet bij machte zijn om een passende bescherming te bieden aan betrokkene bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Waar uit de verklaringen van verzoeker zou blijken dat hij als verzoeker en begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer is geworden van een hardhandige aanpak door de politie bij een interventie in het opvangcentrum, moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling (NPO, p. 17-18). Hoe betreurenswaardig dit ook is, dient te worden gesteld dat deze geen bedreiging vormden voor zijn leven of fysieke integriteit en er kan dus ook niet worden gesteld dat deze wijzen op vervolging of ernstige schade. Zonder afbreuk te doen aan de impact van deze negatieve ervaring met de Griekse politie, treedt de Raad de commissaris-generaal bij dat deze ervaring niet verschoont dat hij geen bescherming verzocht voor zijn vermeende problemen met de familie B. De commissaris-generaal stelde terecht: “Gezien de ernst van de dreigementen, u verklaarde onder andere met de dood te zijn bedreigd door deze familie (NPO, p. 17), is het ondanks de reservaties die u had ten aanzien van de Griekse politie, in deze context weinig aannemelijk dat u geen pogingen zou gedaan hebben om bescherming te zoeken (NPO, p. 18)”. Door verder zijn verklaringen aangaande zijn problemen met de familie B. te herhalen, brengt verzoeker niets dienstig in tegen de reeds gedane beoordeling hiervan door de commissaris-generaal, die op eenvoudige wijze in de bestreden beslissing kan worden gelezen, die pertinent en draagkrachtig is en die door de Raad wordt bijgetreden. Dezelfde vaststelling dringt zich op voor wat betreft de door hem aangehaalde problemen met een smokkelaar.

4.2.6.10. De verwijzing naar voorgaande rechtspraak van de Raad en de beschikking van de arbeidsrechtbank van Brussel betreffende een geschil met Fedasil inzake opvang, is evenmin van die aard dat dit afbreuk kan doen aan het voorgaande. De appreciatie van de feiten in het licht van de bestaande situatie in Griekenland gebeurt in het kader van een individuele beoordeling van de zaak die voorligt in elk stadium van de asielprocedure. Feiten en elementen eigen aan elk concreet beschermingsverzoek zijn bepalend bij de beoordeling van het dossier. Voormelde analyse van de situatie in Griekenland is gesteund op de informatie zoals aangebracht door beide partijen en toegespitst op verzoekers individuele situatie.

4.2.7. Alles samengenomen is de Raad van oordeel dat verzoeker geen elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt niet weerlegd. Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn verzoek om internationale bescherming dient dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

4.3. Aangezien verzoeker internationale bescherming geniet in Griekenland, is er in België geen behoefte aan internationale bescherming. In deze omstandigheden blijkt niet dat verzoeker zich nog dienstig kan beroepen op (een schending van) de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, die betrekking hebben op het beoordelen van de nood aan een internationale beschermingsstatus. Aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of hij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of de verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst, dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden, dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven. De situatie in en verwijzing naar Gaza is, hoe betreurenswaardig ook, ter zake niet dienstig, gelet op de internationale bescherming die verzoeker in Griekenland geniet en waarvan hij niet aantoonde dat deze niet meer actueel of toereikend is. Dat verzoeker begaan is met de situatie in Gaza is begrijpelijk en menselijk, doch neemt niet dit weg dat hijzelf in Griekenland internationale bescherming geniet en dat zijn verzoek om internationale bescherming op individuele basis dient te worden onderzocht en beoordeeld, wat hier gebeurt, waarbij zijn persoonlijke situatie als begunstigde van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland werd nagegaan.

4.4. Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat de commissaris-generaal op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht kan niet worden aangenomen.

4.5. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te steunen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat de verzoekende partij op het CGVS uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg zij de mogelijkheid in het Arabisch uiteen te zetten waarom artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet in haar specifieke situatie niet van toepassing is en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door haar advocaat. De Raad stelt verder vast dat de commissaris-generaal zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier en op alle dienstige stukken. De commissaris-generaal heeft het beschermingsverzoek van de verzoekende partij op een individuele wijze beoordeeld en zijn beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak. Het betoog dat de commissaris-generaal niet zorgvuldig tewerk is gegaan kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

4.6. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negen december tweeduizend vijftientig door:

N. DENIES, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

V. LAUDUS, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. LAUDUS

N. DENIES